

Uittreksel concept-verslag commissie RWK 19-10-2020 t.b.v. Begroting 2021

4a. Alle commissies: Begroting 2021 en voordracht

Mevrouw **Gielen** (GL) is blij dat het Duurzaamheidsfonds naar aanleiding van motie 42 is ingesteld. Het is mooi dat de provincie invulling kan geven aan de omgang met de economische gevolgen. GL is benieuwd naar de plannen omtrent de uitwerking van het Duurzaamheidsfonds. Wanneer kunnen Provinciale Staten meer informatie verwachten? Wanneer verwachten Gedeputeerde Staten over te tot besteding?

Mevrouw **Kaper-Hartenberg** (CU) bedankt voor de begroting 2021. Het is een goed leesbaar stuk. In de Omgevingsvisie is de ambitie geformuleerd om zo snel mogelijk aan de WHO advieswaarden voor luchtkwaliteit te voldoen. Dit is uitgewerkt in het Programma Gezonde Leefomgeving. Daarnaast werken het Rijk, meerdere provincies en gemeenten aan het uitvoeren van het Schone Lucht Akkoord, dat in januari 2020 is ondertekend. Speciale aandacht is er voor de problematiek rond zeer zorgwekkende stoffen en de verbetering van de luchtkwaliteit. Het verbaast de ChristenUnie dat de post is gehalveerd ten opzichte van 2020 (zie paragraaf 2.2.1.). Kan de gedeputeerde deze halvering toelichten? Iets soortgelijks merkte de fractie op bij de post Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Na de uitspraak van de Raad van State over het programma Aanpak Stikstof heeft de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord meer aanvragen voor vergunningen en verzoeken om handhaving. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied heeft structureel te maken met extra inzet op complexe dossiers, zoals Harsco Metals en Tata Steel. Deze omgevingsdienst ziet een structurele toename van het aantal juridische procedures en de vraag naar milieu specialistisch advies. In de budgettabel op pagina 32 (paragraaf 2.1.5.) staat een budgetverlaging voor 2021. Kan de gedeputeerde deze verlaging toelichten?

De CU-fractie maakt zich al langere tijd zorgen over de waterkwaliteit in de provincie. De waterkwaliteit van de waterschappen Hollands Noorderkwartier, Rijnland en Amstel Gooi en Vecht is matig, ontoereikend en slecht per peildatum 2018 (Zie tabel 3.2.2.) De beoordeling vindt plaats op basis van het One-out, All-out principe. Indien een waterkwaliteitselement niet aan de eisen voldoet wordt de toestand van het waterlichaam niet als goed beoordeeld. De provincie is verantwoordelijk voor schoon en voldoende oppervlaktewater en om de kwaliteit te bevorderen. In 2020 was hiervoor meer begroot dan nu in 2021. Vanwaar deze vermindering? Hoe denken Gedeputeerde Staten de waterkwaliteit spoedig te verbeteren met minder financiële middelen?

Met het programma Verduurzaming bestaande woningvoorraad Noord-Holland stimuleert de provincie particuliere woningeigenaren en corporaties hun woningen te verduurzamen. Een van de activiteiten is het ontwikkelen en uitvoeren van duurzaamheidsinitiatieven van burgercollectieven. Mogelijk is het beschikbare budget (pagina 34) in 2020 volledig besteed. Blijkbaar voorziet dit in een grote behoefte. Kan de provincie ook voor 2021 geld beschikbaar stellen?

De Rijksoverheid werkt met de provincies Drenthe, Friesland, Utrecht, Limburg en Zuid-Holland aan een Ontwikkelfonds voor Energiecorporaties. Met dit fonds wordt een deel van de aanloopkosten voor coöperatieve, lokale duurzame energieprojecten voorgefinancierd. Energie Samen, de landelijke koepel- en belangenvereniging hoopt dan andere provincies aanhaken. Is Provincie Noord-Holland bewust niet aangehaakt? Zo ja, wat is de reden? Denkt de gedeputeerde dat dit fonds een bijdrage kan leveren aan de energietransitie in Noord-Holland? Wil de gedeputeerde verkennen of het zinvol is om bij dit fonds aan te sluiten?

De **voorzitter** merkt op dat een aantal vragen in de commissie NLG thuishoren. De betreffende antwoorden zullen vanuit die commissie komen.

De heer **Voskuil** (PvdA) sluit zich aan bij de positieve woorden van GroenLinks over het realiseren van motie 42. Hiermee wordt gekomen tot een raamwerk voor de uitvoering. De drie besproken doelgebieden vindt de PvdA stuk voor stuk belangrijk.

De PvdA wil graag nog een paar punten meegeven voor de verdere uitwerking. Zowel in Europa als in Den Haag wordt gesproken over het verhogen van de doelstellingen uit het Klimaatakkoord naar 55%. Zou het niet een goed idee zijn als Provincie Noord-Holland die verhoogde ambitie meeneemt? Het risico is dat dergelijke regeling vooral landen waar de organisatiekracht het hoogst is. Hoe denken Gedeputeerde Staten in de uitwerking te borgen dat voor de hele provincie in dezen 'wat te halen valt'? Dat geldt ook voor particuliere woningeigenaren. De één is beter in staat om een regeling te vinden en zich erop te beroepen, terwijl de ander dat lastig vindt. Het is wenselijk dat juist mensen met een smalle beurs een beroep kunnen doen op bijvoorbeeld woning-abonnementen. Is het mogelijk om een soort inkomenstoets te doen bij woningabonnement?

De PvdA vraagt aandacht voor mensen in de zogenaamde 'gespikkelde wijken'. Particulieren kochten corporatiebezit. Deze particuliere woningen liggen vaak middenin in een blok van corporatiewoningen. Dat maakt het voor de corporatie lastig om een woningblok te verduurzamen. Voor de woningeigenaren is ook niet eenvoudig om zelf die slag te maken. Met de woningabonnementen kan dat probleem worden getackeld. Particuliere woningeigenaren kunnen dan meeliften met de verduurzamingsinspanning van de corporatie. Kunnen Gedeputeerde Staten hieraan aandacht besteden in de uitwerking?

De culturele sector is hard geraakt door de Coronacrisis. De PvdA is blij met de voorgestelde initiatieven om juist deze sector te ondersteunen. De PvdA wil zoeken naar een positief middel om deze sector een hart onder de riem te steken. De fractie denkt daarbij aan het instellen van een provinciale cultuurprijs. Hiermee geeft de provincie een signaal af dat zij cultuur belangrijk vindt. Hoe kijken deze commissie en Gedeputeerde Staten aan tegen een dergelijke cultuurprijs?

De PvdA wordt altijd enthousiast van impulsen voor verbetering van de arbeidsmarkt en zeker waar dat techniek betreft. Aan technische mensen is een groot tekort. De PvdA mist nadrukkelijk aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en starters. De PvdA ziet die aandacht graag terug in dit raamwerk. Juist die mensen worden in een coronacrisis met een teruglopende arbeidsmarkt extra hard geraakt.

Bij interruptie vraagt de heer **Vink** (D66) of de heer Voskuil, wanneer hij zegt dat subsidies moeilijk vindbaar zijn, daarmee suggereert dat dit alleen voor een aantal groepen het geval is. Kan de heer Voskuil dat nader toelichten?

Over het idee voor een cultuurprijs merkt de heer Vink op dat D66 er altijd is voor cultuur. D66 vindt cultuurprijzen mooi, maar de vraag is hoe dat nu past het bij de noden die er in deze tijd zijn.

De heer **Voskuil** (PvdA) heeft niet gezegd dat subsidies moeilijk te vinden zijn. Hij zei dat sommigen beter zijn in het benutten van regelingen dan anderen. Zijn vraag aan het college was hoe kan worden voorkomen dat zij die de grootste organisatiekracht hebben, er het meest van profiteren. Net als D66 draagt de PvdA de cultuur sector een warm hart toe. De bedoelde cultuurprijs moet niet worden beschouwd als een algemene oplossing. Juist in deze moeilijke tijd is het goed om een positief element in te zetten, als een hart onder de riem, een schouderklopje. Het gaat om iets waarmee waardering voor cultuur in de breedte kan worden uitgesproken.

De **voorzitter** meldt dat een deel van de vragen van de heer Voskuil in de commissie EFB thuishoort. De antwoorden op die vragen volgen vanuit de commissie EFB.

De heer **Hollebeek** (PvdD) onderschrijft het meeste van wat de heer Voskuil van de PvdA zojuist heeft ingebracht. Bij het Actieprogramma Klimaat komt de heer Hollebeek nog terug op 55% doelstellingen. Hij bedankt de ambtenaren en het college van Gedeputeerde Staten voor de zeer uitgebreide beantwoording van technische vragen van de PvdD. De fractie kan daarmee goed uit de voeten.

De heer **Wijmenga** (CDA) heeft een zorgpunt. Op pagina 42 van de begroting wordt gesproken over klimaatadaptatie. De tekst bouwt voort op de notitie Klimaatadaptatie Noord-Holland die op 25 februari 2020 is vastgesteld. De projecten voor klimaatadaptatie zijn vaak technisch van aard. Uit de begroting blijkt dat er veel projecten mee samenhangen. De zorg betreft de doelmatigheid van dat soort projecten. De komende jaren wordt 5 miljoen euro voor klimaat adaptatie ingezet. De middelen gaan naar kennisontwikkeling, communicatie en als subsidie naar gemeenten. Dit komt op de heer Wijmenga over alsof het heel versnipperd is. Kan de gedeputeerde de zorg van de heer Wijmenga wegnemen?

De heer **Van Gilse** (VVD) bedankt voor de beantwoording van technische vragen en de toegevoegde bestedingsplannen. Eén technische vraag (nr. 60) is onvoldoende beantwoord. De vraag gaat over de 25.000 particuliere woningeigenaren die verduurzamingsmaatregelen zouden moeten gaan nemen. Hoe kan dat worden gemeten? Heeft de provincie inzicht in energie labels? Hoe kunnen de CO2 effecten worden beoordeeld?

Motie 42 Economisch herstel duurzaamheidsfonds is een mooie motie. De VVD is er blij mee. Hoe verhoudt de motie zich tot paragraaf 2.2.3. (Verduurzaming van de particuliere woningvoorraad). Gaat de provincie meer van hetzelfde doen, of andere actie ondernemen? Waar denkt het college aan? Het is goed om te starten in tranches. Het is van belang dat snel van start wordt gegaan, want het is een acuut probleem. Wanneer kan een begrotingswijziging hiervan worden verwacht?

Gedeputeerde **Loggen** probeert ook de beantwoording van vragen, bedoeld voor de commissie NLG, mee te nemen. Als dat onvoldoende mocht zijn, dan volgt een schriftelijke beantwoording. Betreffende motie 42 verwijst de gedeputeerde naar agendapunt 4, A3. Aan de commissie is een brief gestuurd. Gedeputeerde Staten zetten daarin uiteen hoe ze in de eerste tranche de middelen denken te besteden en hoe de verdeling is tussen een directe uitgifte middels subsidies, dan wel vanuit een revolverend karakter. In de brief staan ook de categorieën waaraan het college denkt bij de eerste tranche.

In de commissie NLG is vandaag uitvoerig stil gestaan bij de Kaderrichtlijn Water. Tevens werd een presentatie verzorgd. Gedeputeerde Staten verwachten met de besteding voor het komend jaar hun taken goed te kunnen uitvoeren. De taken worden in samenwerking met de Waterschappen en gemeenten opgepakt. Voor het komend jaar ligt er een mooi pakket. Mocht het budget onverlet onvoldoende toereikend zijn, dan komt het college terug naar Provinciale Staten met een begrotingswijziging. De verwachting is dat dit niet nodig zal zijn.

Op de vraag over motie 42 in relatie tot de verhoogde ambitie vanuit Europa zegt de gedeputeerde dat het college niet refereerde aan het klimaatdoel. De discussie in Europa zou de gedeputeerde niet willen koppelen aan de ambitie van deze provincie. Provincie Noord-Holland moet binnen de bebouwde omgeving de versnelling zo snel mogelijk op gang brengen. Iedere inspanning die daarop

wordt gepleegd en die slaagt, draagt bij aan het verlagen van uitstoot en het verhogen van de ambitie. Het gaat nu echt over de uitvoering door de provincie.

De PvdA vraagt om een rechtvaardige verdeling over de provincie en om het niet alleen te laten neerdalen bij gemeenten die eigenlijk al concrete plannen op de plank hebben liggen. De gedeputeerde begrijpt wat de heer Voskuil bedoelt. Voorkomen moet worden dat het voornoemde gebeurt. Met elke gemeente, die plannen heeft, zal daarover in gesprek worden gegaan. Het zou mooi zijn als iedere gemeente zich voldoende bediend voelt. Het moeten wel projecten zijn die bijdragen aan de hoofddoelstelling van de motie.

Het verzoek met betrekking tot de woonabonnementen vindt de gedeputeerde lastig. Hij weet niet of het überhaupt mogelijk is op provinciaal niveau. Het is immers inkomenspolitiek, die dan moet worden bedreven. De gedeputeerde stelt voor om eerst te onderzoeken of het in het kader van privacy uitvoerbaar is. Dan kan daarna altijd nog het politieke draagvlak worden gezocht. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de inwoners van de provincie Noord-Holland worden ontzorgd met betrekking tot de transitie van de bebouwde omgeving.

Inzake de vraag over een eventuele cultuurprijs verwijst de gedeputeerde naar de commissie die gaat over cultuur. Het thema cultuur behoort niet tot de doelstellingen van de motie.

Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt: het uitgangspunt van de motie is om de middelen te besteden om enerzijds de klap van de Coronacrisis te verzachten en anderzijds om aan te sluiten bij het doel waarvoor de provincie al ambities heeft, zoals de transitie van de bebouwde omgeving. Het college constateert dat vele mensen de kans lopen hun baan te verliezen, of al verloren hebben. Met elkaar moet een inspanning worden verricht en dat geldt voor alle categorieën in 'de kaartenbakken' van de gemeentelijke Sociale Diensten. Er moet worden bekeken wie kan worden omgeschoold. De categorie met een afstand tot de arbeidsmarkt hoort daarbij, maar de gedeputeerde zou vooral dicht bij de doelstellingen van de motie willen blijven. Zij die hun baan verliezen, kunnen met deze inspanningen snel worden her-opgeleid naar een andere baan.

In het kader van de klimaatadaptatie is het belangrijk om het urgentiegevoel te blijven uitdragen. Het klimaat is in toenemende mate aan het veranderen. De wereld krijgt steeds vaker te maken met extremen. De provincie zal zich daartegen moeten wapenen. Ze zal iets moeten doen met haar infrastructuur en de manier van bouwen. Het college doet een voorstel zodat gemeenten concreet geholpen kunnen worden met hun vraag. Een aantal projecten is reeds genoemd. **De gedeputeerde zal de exacte besteding op schrift stellen, waarna dit overzicht aan de CDA-fractie en deze commissie zal worden toegezonden.**

De eerste begrotingswijziging komt begin 2021.

Gedeputeerde **Stigter** licht toe waarom Provincie Noord-Holland niet meedoet aan het ontwikkelfonds voor energiecorporaties. De provincie had al een regeling voor energiecorporaties. Die regeling is gunstiger voor corporaties dan de regeling, zoals die nu in ontwikkeling is voor andere provincies. Noord-Holland spreekt over een subsidie, terwijl in de andere provincies wordt gesproken over een lening, die terugbetaald moet worden. Er zijn nog andere elementen die minder gunstig zijn voor de Noord-Hollandse energiecorporaties, dan de eigen regeling. Dat is de reden dat het college niet mee wil doen. Dat signaal ontving het college ook van de energiecorporaties. Het idee van een ontwikkelfonds is wel interessant om mee te nemen in de verdere uitwerking van de financiële participatie rondom de energiecorporatie in brede zin.

Collega Loggen haalde de verhoging van de Europese ambities al aan. Het is afwachten of die er komt en wat dat betekent voor de Nederlandse ambitie. De heer Loggen heeft gelijk als hij voorstelt om daarop niet te wachten. Dit fonds is om de nood nu te ledigen. Dat staat los van het feit of de

doelstelling 50%, 75% of 100% zal zijn. Het is nu nodig dat de provincie zich gaat inzetten. Wachten zou juist contraproductief zijn.

De heer Voskuil maakte veel opmerkingen die betrokken zullen worden bij de verdere uitwerking van het maatregelenpakket. Het moet provincie dekkend zijn. Er moet een spreiding zijn over allerlei bevolkingsgroepen. Het lijkt de gedeputeerde niet de bedoeling dat inkomenspolitiek wordt bedreven. De suggestie om 'de gespikkelde woningen' en particuliere eigenaren mee te nemen, is nu precies het ontzorgdeel van particuliere eigenaren dat erin meegenomen is.

25.000 woningeigenaren treffen duurzame energiebesparende maatregelen. Er wordt een inschatting gemaakt van de CO₂-reductie. Die inschatting maakt vervolgens onderdeel uit van de betreffende 25%. Op de vraag hoe dat pakket eruit ziet, antwoordt de gedeputeerde dat het een mengeling zal zijn van instrumenten die zich al bewezen hebben, of waarmee, in delen van de provincie, goede ervaringen zijn opgedaan, zoals met het Servicepunt Duurzame Energie. Er zullen ook nieuwe elementen aan het pakket worden toegevoegd, zoals het woonabonnement. Dit is een experiment in samenwerking met Provincie Utrecht. Op basis van de eerste ervaringen in de eerste tranche zal worden bekeken wat deze betekenen voor de tweede tranche.

Bij interruptie wijst de heer **Voskuil** (PvdA) erop dat hij niet sprak over inkomenspolitiek. De PvdA denkt aan verduurzamingspolitiek. Juist in de categorie van mensen met een eigen woning, maar met een smallere beurs, wordt het nemen van verduurzamingsstappen lastig. Daar vallen gaten. Juist daar zou de provincie verduurzaming toch mogelijk moeten maken? Dat is geen inkomenspolitiek, maar verduurzamingspolitiek. Als het college dat vanuit dit oogpunt wil meenemen dan hoeft dat niet ingewikkeld te zijn.

Gedeputeerde **Stigter** zegt dat het college verduurzamingspolitiek zal voorstaan, waarmee getracht wordt zoveel mogelijk bewonersgroepen in Noord-Holland te bedienen en zeker bewonersgroepen met woningen waar nog te verduurzamen valt en waar winst te behalen valt.

Tweede termijn:

Mevrouw **Kaper-Hartenberg** (CU) kreeg nog geen antwoord op haar vraag of er voor 2021 geld beschikbaar gesteld kan worden voor duurzaamheidsinitiatieven van burgercollectieven.

De heer **Van Gilse** (VVD) vraagt hoe kan worden geteld of 25.000 woningen 'verduurzaamd' zijn. Hoe wordt dat smart gemaakt? Wordt gekeken naar het aantal subsidieaanvragen?

De heer **Voskuil** (PvdA) geeft een korte reactie op de klimaatdoelstelling van 55%. Het is niet de bedoeling om te wachten totdat het doel is gerealiseerd. De provincie kan wel uitspreken dat ze die hogere ambitie zou willen hanteren.

In de reactie van de gedeputeerde betreffende mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zegt de snapt de heer Voskuil de urgentie voor mensen die nu, in Coronatijd, hun baan kwijtraken. Zij moeten zo snel mogelijk weer aan een nieuwe baan worden geholpen. Het is goed om de mogelijkheid voor technische beroepen daarvoor te genereren. Het zijn misschien juist de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die dubbel hard worden geraakt in deze tijd. De provincie moet hen niet uit beeld verliezen. Inzetten op 'van werk naar werk' is erg belangrijk, maar de mensen meekrijgen die al enige tijd geen betaald werk hebben is ook zeer belangrijk. De PvdA stelt voor hen ook onderdeel van het pakket te maken, zonder dat het vertragend hoeft te werken.

Gedeputeerde **Loggen** denkt dat de heer Voskuil en hij volstrekt niet van mening verschillen als het gaat over de arbeidsmarkt. Beide benadrukken dat het voor het hele scala is, dus voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt maar ook voor hen die baan verliezen door Corona. Beide categorieën moeten op een goede wijze naar nieuw werk toe geleid worden.

Het antwoord op de vraag van de CU volgt schriftelijk.

Gedeputeerde **Stigter** zegt dat de provincie zicht heeft op de betreffende 25.000 woningen via Servicepunt Duurzame Energie.

Er is een landelijke regeling in ontwikkeling voor energiecorporaties. Het klopt dat Provincie Noord-Holland daaraan niet meedoet, omdat ze een eigen regeling heeft, die positiever uitpakt voor energiecorporaties.

De **voorzitter** meldt dat een uittreksel van het verslag van dit agendapunt wordt toegevoegd aan de vergaderstukken voor de Provinciale Statenvergadering op 9 november 2020. De besluitvorming over de begroting 2021 vindt plaats in de voornoemde Statenvergadering.